

Türkçeye çeviren: [Pınar Dağ](#) | Editörler: [Işıl Yarımoğlu](#), [Onur Hüseyin Teksan](#)

2017 Açık Hükümet Verilerinin Nihai Durum Raporu

Diyalog yoluyla çok paydaşlı anlamlı açık veriler yaratma

Hazırlayan: Danny Lämmerhirt, Mor Rubinstein and Oscar Montiel

PDF: <https://goo.gl/ebmKSZ>

İngilizce E-dosya: <https://goo.gl/Ud1wh4>

2017 Açık Hükümet Verilerinin Nihai Durum Raporu

1. Küresel Açık Veri Endeksi (KAVE) - diyalog yoluyla açık verilerin durumunun iyileştirilmesi
2. 2017'de açık verilerin durumu
 - 2.1 Verileri bulmak zor (hatta imkansız)
 - 2.2. Hükümet verileri kolayca kullanılamıyor
 - 2.3. Açık lisanslanma nadir uygulanıyor ve standart eksikliği nedeniyle risk altında
3. Diyalog yoluyla daha iyi veri elde etmenin yollarını oluşturma
 - 3.1. KAVE aşamaları boyunca kimlerle iletişim kurulacağını yeniden düşünme
 - 3.2. KAVE aşamaları boyunca kitlelerle aktif olarak erişimi arttırma
 - 3.3. Veri yayıncıları ve veri kullanıcıları için hedef odaklı geri bildirim geliştirme
4. Sonuç

Bu, Open Knowledge International'ın oluşturduğu ilk Açık Hükümet Verileri raporu. Küresel Açık Veri Endeksi (KAVE) 2016/17 çalışmamızın temel bulgularına dayanarak, devlet verilerini açmanın önündeki engellere ve açık veri alanında ilerleme sağlayacak adımlara yönelik önerileri kapsıyor.

Görüşümüzce kamu kurumları, ürettikleri verileri sivil toplum kuruluşları, vatandaşlar ve diğer kullanıcıların ihtiyaçlarıyla uyumlu hale getirmeli. Open Knowledge International'ın yakın tarihte yayımladığı "[Veri ve Şehir](#)" raporunda belirtildiği gibi veri altyapıları - verilerin üretildiği ve yayımlandığı çerçeveler - sadece "ham" kaynaklar değildir. Bunlar, halkın katılımını sağlayan, veri kullanımı ile en etkin, en canlı etkileşimi sağlayan canlı eko-sistemlerdir. Kamu kurumları ile etkileşim kurmada da etki yaratırlar. Bu da

şeffaflık, hesap verebilirlik, halkın katılımı, kamu hizmeti, teknolojik yenilik ve ekonomik büyüme hedeflerine yönelik yeni bir iletişim şeklini ortaya çıkarabilir. Kurumlar, veri yayıncıları ve kamunun birbirleriyle iletişim /etkileşim kurmasını önleyen formlarda bilgi üretiyor.

Diyalog, sivil toplum tarafından kullanılabilir verileri üretmede kritik bir rol oynuyor, Küresel Açık Veri Endeksi(KAVE)-sadece bir kıyaslama/karşılaştırma aracı olmaktan öte- bir diyalog platformu da sağlar.

[2016 /2017 Küresel Açık Veri Endeksi \(KAVE\)](#) için anlamlı veriler üretilmesini teşvik edebilmek için ilk kez hükümetler ve veriyi kullananlar arasında bir kamu diyalogu kurduk. Aşağıda, bu süreçten öğrenilenleri ve çıktılarını paylaşıyoruz ve bu diyalog modelini daha da geliştirmek için önemli değişkenleri açıklıyoruz. Ayrıca, KAVE'nin bu tartışmaların yönlendirilmesindeki rolünü de tartışıyoruz. Bu belge, deneyimlerinizden öğrendiklerimizi devam ettirmek için tartışmaya da açık bir içerik. [Forumda](#) geri bildirimleri de almayı isteriz.

1. Küresel Açık Veri Endeksi - diyalog yoluyla açık verilerin durumunun iyileştirilmesi

2013'te açık veri topluluğu, açık devlet verilerinin daha fazla yayınlanmasını savunuyordu. Ancak bugüne kadar ne kadar verinin yayınlandığının net bir çerçevesini göstermeden bu yönde mücadele etti. Dolayısıyla Küresel Açık Veri Endeksi (KAVE), topluluğu her ülkede ne kadar açık verinin yayınlandığına ışık tutmaya yardımcı olmak ve yerelde ülkelerin bu alanı kendi bağlamlarına uygun şekilde geliştirmeleri ve savunabilmeleri için kuruldu.

Açık veri topluluğu kuruluşundan bu yana Küresel Açık Veri Endeksi'nin kalbinde yer alıyor ve sürekli olarak yeniden şekillendirmeye çalışıyor. KAVE sadece bir kıyaslama yapmak için değil, aynı zamanda veri yayıncıları ve kullanıcılar arasındaki bir arayüz görevi de görüyor. Geçmişte, hükümet ve kullanıcılar KAVE ile iletişim de olsalar da , kurumsal ekip ile iletişim halinde değildi. Sadece bazı istisnai durumlarda, açık veri kullanıcıları doğrudan KAVE sonuçlarını hükümetle istişarelerde bulurlardı, iletişim süreci asimetrik, görünmez veya sorumlu kişileri hedef almazdı.

Kısaca: Denetçi (sivil toplum) ile denetlenen (kamu kurumları) arasındaki iletişim etkili, kolaylaştırılmış bir süreçte yürütülmedi.

Bu yıl, diyalogu artırmak ve devam eden tartışmalara yer açmak için KAVE'nin duyurusunu kullanmak istedik.

Diyalog sürecine dahil olan hükümet temsilcileri ve bu süreçte elde edilen göstergeler karşılıklı değerlendirmelerin kabulünün değişimi kısmen sağladığıını gösterdi. Açık Diyalog Forumu'nda kamuoyu ile diyalog aşaması başlattık ve bugüne kadar veri kullanıcıları ile hükümet sorumluları tarafından 187'den fazla farklı soru aldık.

Bu diyalog sayesinde hükümetler temel veri setleri ve veri kalitesi konularını öğrendi ve iyileştirmelerine yardımcı olmak için hedefe yönelik geri bildirim aldılar. Aynı zamanda açık veri topluluğu, açık verilerin nasıl ve neden açılması gerektiğine yönelik mekanizmayı da anlamayı sağladı.

Geliştirdiğimiz bu halka açık diyalog modeli birbirimizi tanımamızı, birbirimizden yeni şeyler öğrenmemizi, hükümet ile sivil toplum yetkilileri arasındaki döngünün kapatılması gerektiğini gösterdi.

2. 2017'de Açık Verilerin Durumu

2016/2017 Küresel Açık Veri Endeksi (KAVE), açık verilerin kullanılmasındaki kritik zorlukları üç şekilde tanımlıyor. Veriyi bulmak zor, veri kullanıcı dostu değil ve açık lisanslı değil. Bu bölüm, her engeli inceliyor, açık veri karar mercileri için öneriler sunuyor ve halkın diyalogunun bu engellerle nasıl baş edilebileceğini gösteriyor.

2.1 Veriyi Bulmak Zor (hatta imkansız)

Bir kütüphanede, iyi şekilde etiketlenmemiş rafında kitap aradığınızı düşünün. Doğru kitabı bulmak için çok fazla arama yapmanız, mücadele etmeniz gerekiyor. Günümüzde kamusal pek çok bilgiyi benzer sorunlarla bulmaya çalışıyor , üstelik daha fazla bilginin çevrim içi olduğu bir ortamda bunu yapıyoruz. Verilerin bulunabilirliğini artırmak, herkes için çok önemli. Açık veri uzmanları bile aradıkları verileri bulmak konusunda zorlanıyor ise, kim bulabilir ki?

Bu temel sorunlara yönelik sorun tespit ettik ve onlara yönelik dört yanıt oluşturduk. Açık veri bulma olanağı, portallardaki koşulları, arama motoru sorgularıyla daha erişilebilir hale getirmek için olası zm nerileri getirdik:

Sorun	Çözüm
Verileri birleştirmek için vatandaşlar hala web üzerinde birçok farklı yeri kontrol ediyor	<ul style="list-style-type: none"> • Hangi verilerin birbiriyle ilişkili olabileceğini anlamak (vatandaş istişarelerine veya benzer süreçlere dayalı olarak veri standartları geliştirme). • Veri setinin yanına ilgili /bağlantılı ek veriyi bulmak için vurgu yapma • Açık veriyi ülke çapında yayımlamak için bir veri portalı oluşturma. Bu veriler CKAN gibi bir platformda barındırılabilir veya başka yerlerde olabilir. Önemli olan, verilere oradan erişilebilmesidir.
Veriler web sitelerinin arka sayfalarında saklı / gizli ve bağlantı adları anlaşılır değil ya da yeterince açıklayıcı değil	<ul style="list-style-type: none"> • Veri aramayı daha sezgisel hale getirmek için iyi etiketlenmiş linkler kullanın. Açık veriler bir ana sayfaya yerleştirilemiyorsa, kullanıcıların bir web sitesi üzerinden tıklamasını sağlayın.
Kötü adlandırma veya web dizini oluşturma, sorgulama sürecinde kullanıcıları denemeye zorluyor	<ul style="list-style-type: none"> • Veri dosyalarına anlaşılır isimler verin. İsimler arama motorları ve insanlar için önemlidir. • Kullanıcıların bir arama motorunu kullanırken bir dosyanın tam adını bilmesine gerek kalmaması için veri dosyaları etiketleyin.
URL'ler kalıcı değil. Bu da boş veya bozuk web site linklerine yol açıyor.	<ul style="list-style-type: none"> • Verileri kalıcı olarak erişilebilir hale getirin. Veriler, mümkün olduğunca uzun süre istikrarlı bir İnternet konumunda süresiz ve kararlı bir veri formatında sunulmalıdır.

Kamuoyu ile diyalog aşaması, verinin bulunabilirliğine yönelik ilerlemeyi nasıl kolaylaştırdı:

- Verilerin nerede yayınlandığını gösteren hükümetler: Örneğin [Hindistan](#)'daki arazi tartışmaları veya [Brezilya](#)'da ki haritalar.
- KAVE'nin değerini arttırmak için bağlantı kaydı oluşturma: Hükümet geri bildirim, KAVE sonuçlarına daha alakalı URL'ler eklemek üzere etkinleştirildi, böylece kullanıcılarımızın bulması kolaylaştırıldı.
- Devlet web sitelerinde kullanıcı deneyiminin iyileştirilmesi: Diyaloğa aktif bir şekilde katılan bazı hükümetler, KAVE'de kötü durumda olanlar, halka açık hale getirdikten sonra yanıt verdi. Örneğin, [Kolombiya](#), bulunabilirliği artırmak için site yapısında değişiklikleri doğrudan uyguladı ve [Meksika](#) hükümeti etiket sistemini uygulayıp toplu indirme için veri paketleri oluşturdu.

2.2. Hükümet Verileri Kolay Şekilde Kullanılmıyor

Farklı kitleler veriye farklı şekilde ihtiyaç duyar. Hükümetler, hükümet bilgi sistemlerini bu ihtiyaçlara göre ayarlamak için veri kalitesi konusunda bütüncül, kullanıcı merkezli bir anlayış geliştirmelidir. Bununla birlikte, bu konudaki [Open Knowledge International](#)'ın [açık forum blogunda](#) yürüttüğümüz tartışmalarda da açıkladığımız gibi, iyi veri kalitesi hakkında tek bir tanım mevcut değil. KAVE kapsamında, iki büyük problemin kapsamlı tanımlarına yer verdik.

- **Verilerin kendi kalitesi:** Veri setleri her zaman yararlı veya işlenmeyi sağlayacak önemli öğeler içermeyebiliyor. Güncel olamayabildikleri gibi, iyi şekilde de toplanmamış olabiliyor. Bazen veri setlerinde gereksiz kodlar oluyor ya da ilk aşamada verinin tam olarak neyi içerdiğini anlamayı zorlaştıran öğeler de yer alabiliyor.

- **Teknik kalite:** Veriler makineler tarafından okunabilir olmalıdır ve kolay erişilmelidir. Hükümetler daha fazla çevrim içi veri yayımlıyor. Özellikle veri kalitesi ile veri miktarı arasındaki dengeyi de sık sık karşılaştırırız. Örneğin hükümetler yazılımcılar, araştırmacılar veya uzmanları tatmin eden ham verileri yayımlamıyor. HTML olarak yayımlamak en popüler format kolay erişilebilir değil. Bu da HTML'i veriyi açmak, kolay kullanmak için kötü bir format haline getiriyor. Dahası, tüm veri setlerinin yalnızca küçük bir kısmı makine tarafından okunabilir formatlarda yayınlanıyor.

Daha spesifik olarak, yayın platformundan bağımsız olarak, yedi problem tespit ettik ve açık veri kullanışlılığı için olası çözümler önerdik:

Problem	Çözüm
<p>Veriler mevcut değil veya yayıncılar tarafından önemli veriler olarak görülüyor. Çünkü hükümet içinde veri üretimine yönelik farklı rutinler ve öncelikler bulunmakta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Veri üretim zincirlerini iyi anlamak ve üzerine yeniden düşünmek: Hükümet verilerinin nasıl üretildiğini ve iletildiğini bildiren kurumsal rutinler veya sektörel yönergeler olup olmadığının kontrolü yapılmalı. Örneğin bu rutin ve yönergeler açık veri ilkelerine uyuyor mu?
<p>Veriler hükümetin uygunluk kriterlerine göre yayınlanabilir ancak bunlar birincil kullanıcı gruplarının ihtiyaçlarıyla uyumlu olmayabilir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kullanıcı ihtiyaçlarının anlaşılması: Bu, odak grup oturumlarının oluşmasını ve çalıştırılmasını sağlamak veya kullanıcı profilleri geliştirmek olabilir. (ABD şehirlerinin bunu nasıl gerçekleştirdiğine ilişkin bir örneği, inceleyiniz). Kullanıcılar hakkında bir profil oluşturulması, hem veri ihtiyaçlarının hem de verilerin açılmasındaki riskleri anlamaya yardımcı olur.
<p>Hükümetler, verileri farklı formatlarda yayımlıyor. Bazen kadastro haritaları olabiliyor, bazen etkileşimli grafikler, şemalar biçiminde de olabiliyor. Bu formatlar uzman olmayanlar için kullanımı kolay veriler olabilir ancak ham veriyi içermezler.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doğru ve hassas ham verilerin yayımlanması: Açık Veri Beyannamesinin 2. ilkesi: "Mümkün olduğunca, verileri orijinal, değiştirilmemiş haliyle erişime açın ve verileri kılavuz, dokümantasyon, görselleştirme veya analizlerle ilişkilendirin. Mümkün olduğunca, cinsiyete, yaşa, gelire ve diğer kategorilere göre ayrıştırma da dahil olmak üzere yönetimin en alt seviyelerine kadar ayırarak, veriyi açın"
<p>Hükümetler verileri, makine okunabilirliği olan formatlar yerine PDF veya HTML olarak yayımlar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verilerin işlenebilir olduğundan emin olma: Ham veriler makine tarafından okunabilir formatta yayımlanmalı ve içeriği tutarlı olmalıdır. Bu verilerdeki eksikliği ve

	benzerliği kontrol etmeyi sağlar, ayrıca verilerin tutarlılığını doğrulamada kullanılır.
Veri setleri kolay anlaşılacağı gibi, içeriğinden yararlanılabilecek yeterince açıklama da mevcut değil. Ayrıca dosya isimlerinin de anlaşılması zor ya da kavraması zor bir yapıda.	<ul style="list-style-type: none"> • Verilerin vatandaşlar tarafından anlaşılmasını sağlamak için üst veri ekleyin: E-tablolar tek başlarına bir şey ifade etmeyebilir, özellikle içinde kullanılan bazı ifadeler günlük dillerde kullanılmıyorsa. Kullanılan özel terminolojiler üst veri kullanılarak açıklanmalı. (veri hakkında veri) Üst veriyi eklemenin çok çeşitli yöntemleri var. Her durumda üst veriler makine tarafından okunabilir olmalı ve üst veriler kolaylıkla bulunabilir olmalı. Üst veriler, veri kaynağı ile aynı yerde olmalı ve mutlaka bir veri setinin referansı olmalı.

Kamuoyu ile diyalogun verinin kullanılabilirliğine yönelik ilerlemeyi kolaylaştırması:

<ul style="list-style-type: none"> • Ayrıntıları ve eksikleri tamamlamayı tartışmak: Hükümetler verileri belirli bir ayrıntıda ve seviyede üretebilmeyen ve paylaşım açmanın önündeki tıkanıklıkları belirttiler. (Örneğin buradan Uruguay'ın harcama verilerini üretme aşamasında yorumlarını inceleyebilirsiniz.) • Verilerin daha anlaşılır hale getirilebileceğini açıklamak: KAVE ekibi, forumda veri anlaşılabilirliğine ilişkin iyi örnekleri işaretlemeleri (ör. Kanada'daki hava durumu verileri). • Veri yayını için uygun dosya formatlarını tartışmak: Avustralya'nın ulusal yasalar pratiği örneğinde olduğu gibi.
--

2.3. Açık Lisans Az Rastlanan Bir Uygulama ve Standartların Eksikliğinden Ötürü Tehlikede

Hükümet verilerinin yalnızca küçük bir kısmı gerçek anlamda [açık lisanslı](#). Creative Commons 4.0 lisansları gibi yaygın olarak kabul edilen nadiren kullanılır. Çoğu zaman hükümetler, özelleştirilmiş kullanım şartlarını veya lisansları kullanırlar. Bu kritik bir sorun. Özel terimlerin yaygınlaşması, lisanslar arasında uyumsuzluklara neden olabilir - bu da veri kullanımı için büyük sorunlar oluşturur (Konuyla ilgili blog yazısını [inceleyiniz](#).) Riskten kaçınma ve hukuka aykırı veri kullanımı korkusu, gereksiz veya karışıklık içeren maddelerden oluşabiliyor ve bu da özellikle ticaretle ilgili yasal endişelere neden olabiliyor. Standart açık lisanslarının yasal belirsizliği azaltması ve herkesin kullanım haklarını anlamasına imkân sağlaması amaçlanmakta. Bununla birlikte, pek çok lisans ve şartlar belirsiz hükümler içeriyor veya tam olarak hangi verileri referans gösterdikleri belli olmuyor.

Aşağıda lisanslama ile ilgili en yaygın sorunları ve bu sorunlara olası çözümleri sunuyoruz:

Problem	Sorun
Telif hakkı korumasının, veriler için geçerli olup olmadığı belirsiz.	<ul style="list-style-type: none"> • Veri ve / veya veri seti fikri mülkiyet (IP) koruması kapsamına giriyor mu? Genellikle hükümet verileri telif hakkı korumasına girmez ve böyle sunulmamalıdır. • Hükümet verileri varsayılan olarak kamusal alana girdiğinde, son kullanıcılar için ne anlam ifade ettiği netleştirilmeli.
Hükümetler, 'açıklık tanımı'na uygun olmayan ya da resmi olarak açık olarak kabul edilmeyen lisans koşullarını seçerler.	<ul style="list-style-type: none"> • Standartlaştırılmış açık lisansları kullanın. Açık lisanslar kolayca anlaşılabilir ve ilk tercih olarak seçilmelidir. Açıklık Tanımı, birbiriyle birlikte çalışabilen uyumlu lisanslar sağlar. Bir lisansın uyumlu olduğunu garanti etmek için gerekli olan en iyi uygulama lisansın Açık Tanımı altında sunulmasıdır.
Lisans, hangi verileri kapsayacağı konusuna tam olarak açıklık getirmiyor.	<ul style="list-style-type: none"> • Veri tabanına atıfta bulunulan verileri tam olarak lisansın içinde belirleyin ve verilerin sağlandığı

	tarihi açık olarak belirtin.
Lisans koşulları hemen bulunmayabilir veya veri setine bağlı olmayan farklı bir web sayfasında bulunabilir.	<ul style="list-style-type: none"> Açık lisans ayrıntılarını verilerin yanında açıkça yayımlayın. Lisans hem insan hem de makine tarafından okunabilir olmalıdır. Kullanıcıların her zaman lisans koşullarına erişebilmesi için lisanslarla ilgili bağlantıları koruyun. Bu aynı zamanda, bir lisans bildirimine sahip olmanıza yardımcı olur. Lisans sürümünü vurgulayın ve verilerin nasıl kullanılacağını belirtin.
Verilerin saklandığı sitelerde ve platformlarda telif hakkı konusu kafa karışıklığı yaratıyor.	<ul style="list-style-type: none"> Web tasarımını yeniden değerlendirin, karışık ve çelişik telif hakkı uyarılarından kaçının. Buna dipnotlardaki uyarılar, kullanım şartları da dahil.
Bazı ek maddelerin yazılış şekli, kullanıcı için kafa karıştırıcı olabilir.	<ul style="list-style-type: none"> Mümkün olduğunca, standart lisanslara dahil olmayan kısıtlayıcı hükümlerden kaçının.

Kamusal diyalog, açık lisanslama sürecinde ilerlemeyi nasıl kolaylaştırdı:

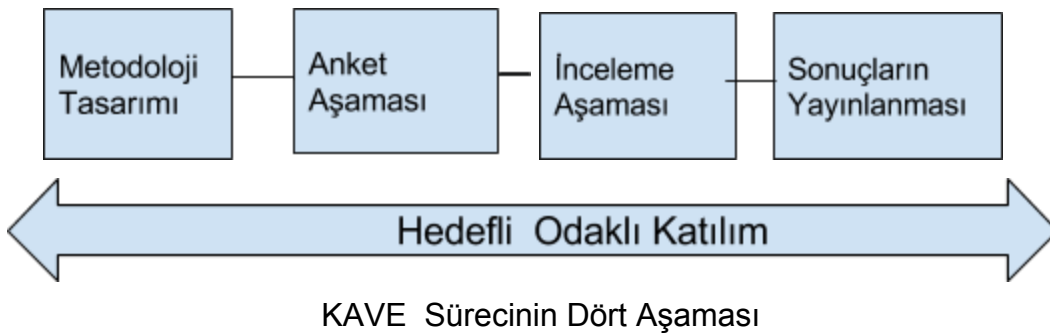
- Sınırlayıcı ya da belirsiz maddeleri işaretlemek - [Belçika bütçe verilerine bakınız.](#)
- Verilere ekli yasal hakları açıklığa kavuşturmak ([buraya bakın](#)).
- Herkese açık olan statüsünü bildirme konusunda en iyi uygulamaları tartışın ([Meksika örneğine bakın](#)).

3. Daha İyi Veri Elde Etmek İçin Diyalog Geliştirme

KAVE'nin 2016 yılı sonuçlarını yayımladıktan sonra kamuya açık bir diyalog geliştirmemiz önemli bir teşvik sağladı. Böylece hükümetler, sonuçlarına itiraz edebilir, sıralarını etkileyebilir veya verilerini iyileştirmek için isteklerine yönelik tercihte bulunabilir bir ortam sağladı. Açık veri toplulukları da bulgularımıza itiraz edebilir veya hükümetin performansının sonuçlarını kullanarak bu durumu kamuoyunda görünür kılabilirler. Bunun istisnai bir durum olduğunu biliyoruz ve sürdürülebilir olup olmayacağı

da belli değil. Bu bölüm 2016'nın bize öğrettiği anahtar noktaları ve KAVE'nin bu yeni yönteminin sürece yönelik etkileşimini kapsıyor.

Denetçi ile denetlenen arasında anlamlı bir ilişki kurabilmek için hükümetlerin denklemin bir parçası olması gerekiyor. Böylece iki şey sağlanıyor: değerlendirme sadece sivil toplum tarafında yapılan bir şey olmaktan çıkıyor ve hükümetlerin de bu tür bir pratiği yaparak daha iyi uygulamaları benimseme fırsatına sahip oluyorlar. Farklı paydaşların teşviklerini anlamak ve tüm paydaşlar için karşılıklı fayda sağlamak önemli bir noktadır. 2016'da halkla olan diyalog, KAVE'nin halk odağını kaybetmeden kurulabileceğini gösteriyor.

Ancak bu hedef odaklı katılım sürecine ne zaman ihtiyaç duyulacağı, KAVE süreci boyunca katılımı ne seviyede arttırıp arttırmayacağı yönünde sorular doğurmakta.

KAVE 2016/17'den öğrendiklerimiz üzerinden ihtiyaçları üç aşamada yanıtlayacağız:

1. KAVE aşamalarında kiminle iletişimde olunacağını gözden geçirme
2. KAVE aşamalarında aktif katılımı ve sürdürülebilir katılımı artırma
3. Veri yayıncıları ve kullanıcıları için daha hedefli geri bildirim geliştirme

3.1. KAVE Sürecinde Kiminle İletişimde Olunacağını Yeniden Düşünmek

KAVE süreci ile ilgilenen bir sürü farklı gruplar var. Ne tür çıkarımlar öğreniyoruz paydaş katılımından, kamuoyu ile diyaloglar ne sağlıyor? Sürece kim katkıda bulunabilir ve nasıl bulunabilir? Her paydaş nasıl fayda sağlar?

Aşağıdaki örnekler farklı paydaşların diyaloglarda nasıl etkileşime girdiğini gösteriyor:

Açık Veri Toplulukları

Bu grup KAVE sürecinde bulunan ana kullanıcılarımızı kapsıyor. Bu süreçte yerel gruplar, kuruluşlar bölgelere ve ülkelere göre ayrıldı. Genel olarak bu topluluklar [Open Knowledge ağına](#) ait topluluklar ancak bu süreçte şunu fark ettik genişleyen çalışmalarımız bizlerin ulaşamadığı gruplara ve bireylere erişimi de sağladı. Halka açık diyalog, sürekli katılımı sağlama, anket süreci, bulguların tartışılması, veri setlerini daha kolay bulunması, iş yükünü azaltmaya yönelik bir aracı oldu.

Hükümet Yetkilileri

Hükümet yetkilileri, geçmişteki KAVE süreçlerinde büyük ölçüde pasif rol oynadı ve sadece inceleme sürecinin sonunda yer aldılar. Bu süreç yine de önemli. Bu nedenle, sadece açık veri ile çalışanlar ile gerçekte veriyi üretenleri bu sürece katmak önemli. Bu süreçte daha fazla katkı almak; mali kaynak, insan kaynağı, vb.konularda katkı da sağlayabiliyor. Hükümet yetkililerinin anket, gözden geçirme aşamalarında ilgilerini çekebilmek veri setlerinin istenilen aşamalarda gelişmesini sağlayabilir. Bu da , toplu araştırmalarda maliyetlerin bir kısmını azaltmayı sağlar. Bu sebeple Açık Veri Tüzüğü veya Açık Hükümet Ortaklığı gibi diğer küresel girişimlerle işbirliği, devlet aktörlerinin daha fazla katılımını teşvik etmek için çok önemli.

Uluslararası STÖ'ler

İlk başta yerel uzmanları istihdam eden veya tanıyan, anahtar veri setlerinin tasarımı konusunda tavsiyeler veren uluslararası STÖ'ler ile ortaklık kurduk. Bu STÖ'ler küresel ölçekte faaliyet gösteriyor ve kendi ilgili alanlarına yönelik verilerin kullanılabilirliğini anlama açısından da ilgililer. KAVE aşamasında STÖ'ler ile kurulan ortaklıkların parlamentoları izleme aşamasında, çevre aktivistlerinin yerel uzmanlarla bağlantı kurmaları sürecinde önemli bir kazanım olduğunu fark ettik.

Konuyla İlgili Yorumcular

Veri uzmanları, yorumcuların tüm süreçte diyalogların içinde olmaları proaktif bir çalışma olarak hükümetlerin veri yayımlana, veri kalitesine yönelik çalışmalarda, veri setlerinin bulunabilme sürecinde daha fazla yarar sağlayacaktır.

Açık Veriye İhtiyaç Duyan Yerel Uzmanlar

Diğer önemli nokta ise KAVE'nin içinde bulunanların ağırlıkta yerel uzmanlar olması. Bu uzmanlara ulaşmak için, normalde, veri eko-sistemlerini haritalamak için araştırmacılar ve uluslararası STÖ'lere (Yukarıda inceleyiniz) erişiyoruz. (daha ayrıntılı olarak aşağıya bakınız). Şu anda yerel uzmanların çoğu kuzeyden. Odak açık veri olmasa bile, toplumsal değişim üzerinde çalışan yerel uzmanlara ulaşmak önemli. Veri setlerinin değerini ölçmek, aynı zamanda, sosyal değişim için bastırılan diğer kullanıcı türleri için anlamlı olanın ne olduğunu öğrenmemize yardımcı oluyor ayrıca veri boşluğunun en fazla güney bölgelerinde olduğunu öğrenmemizi sağlayarak, oraya yoğunlaşmamıza yardımcı oldu.

3.2. KAVE Aşamalarında Aktif Kitleye Ulaşma

KAVE aşamalarında yeni etkileşimler için katılımcı kanalları değerlendirilmeli. KAVE, paydaşları aşağıdaki kanallara sahip:

Veri eko-sistemlerini anlamak için burs araştırmaları ve kurum içi araştırmalar: Bu çalışma, hedeflenen araştırmaları yaparak farklı kategorilerdeki veri öğeleri hakkında haber/ konu geliştirmeyi amaçlıyordu. Bu, çok yönlü örgütlerden ve uluslararası STÖ'lerden, ulusal hükümet yetkililerine, yerel topluluklara ve bireysel veri kullanıcılarına kadar kilit paydaşları tanımlamak ve röportaj yapmak için yapıldı. Bu tarz bilgilere sahip olmak, yakınan bu ağı tanımak ve işbirliği yapmak için vazgeçilmez bir araçtır. Buna bir örnek, [Cadasta Vakfı ile açık arazi veri bursu projesi](#) önemli bir örnek mesela. Burs, Cadasta Vakfı'nın [temel veri setleri](#) ve [kullanıcı bilgilerinin](#) oluşturulmasına katkıda bulundu. Böylece beş veri kategorisindeki kurum içi araştırmalarla benzer çalışmalar yapıldı, şu anda dört Asya ülkesindeki su kalitesi verilerinin kullanıcılarını anlamak için bir araştırmamız var.

Topluluk Çalışması: KAVE topluluk temelli bir değerlendirmedir; dolayısıyla, dünyanın dört bir yanından gönüllüler tarafından yapılan katkılara güveniyor, kontrol ediyoruz. Geçen yıldan bu yana yerelde güçlü olan gruplar, oluşumlar ile iletişimde olarak mümkün olduğunca bilgi topladık. Bu, [Balkanlar](#), [Güney Afrika](#) ve [Karayipler](#) gibi bazı bölgelerde dinamizm hissi sağladı. Öte yandan, MENA gibi bölgelerle ve Batı ve Orta Afrika'nın bazı kesimlerinin katılımın zor olduğu bölgeler için de KAVE'nin bir ihtiyaç

olduğunu gösterdi. Bu süreci iyileştirmek için, eski ve yeni topluluklarla kaynaştırmak için daha [iyi bir planlamaya](#) ihtiyaç var.

Sosyal Medya: KAVE ağıyla iletişim kurarken en yaygın kanal sosyal ağlar. Paydaşlara forum üzerinden yani bir merkez üzerinden iletişim kuruldu ancak bu iletişimler çoğunlukla tek yönlü oluyordu. Tüm sürecin çift taraflı olması gerektiğine karar verdik.

3.3. Veri Yayıncıları ve Kullanıcıları İçin Daha Hedef Odaklı Geri bildirim Geliştirme

Başlattığımız kamuoyu diyalogu, KAVE süreci ve sonuçlarının yeterince açıklayıcı olmadığını ve daha fazla geri bildirim sağlanması gerektiğini gösterdi. Bazı veri kullanıcıları ve hükümet sorumluları değerlendirme sonuçlarını anlam ve yorumlama da zorlandıklarını belirttiler. Ancak, sonuçların en kullanışlı olmasını sağlayacak bir şekilde sunmak bazı durumlarda zor olabiliyor da. Araştırma ekibimiz, bu yıl her veri seti sonuçlarını inceleyip, [yorumları okuyarak zenginleştirdi](#). Açık veri sürecinin gerçekliğini gösterebilmek bazen karmaşıktır, her ülkeye, duruma yönelik geri bildirimlerin özelleştirilmesi, belgelere erişim maliyetli de olabiliyor.

Bazı geri bildirimler şöyle:

- Herhangi bir metodoloji değişikliğini belgelemek ve bunları proaktif bir şekilde merkezi bir yerde tutmak (Örneğin [nasıl ele aldığımızı ilişkin örnekler](#), blog yazıları, anahtar veri setlerini tanımlama şekli ve bunların [nasıl değerlendirildiği](#).)
- Sonuçlarımızın altında yatan sorunları kesin olarak tespit etme (neden veriler bulunamıyor, erişilebilirlik için neden puanlama yapıyoruz vb..)
- KAVE'nin açıklık derecelendirmesini nasıl ölçtüğüne yönelik daha net bir iletişim kurma
- Açık verilerin yayınlanmasına yönelik küçük de olsa ilerlemeleri sunmak ve ödüllendirme. Her iki taraf da bunu çalışmalarında özellikle yapıcı olarak görüyorlar ([Buradan kapsamlı bir forum tartışması bulunabilir](#)).

Kullanıcı anketleri KAVE'nin arayüzünün farklı bölümlerini nasıl kullandıklarını anlamamıza yardımcı oldu. Sonuçların nasıl eyleme geçirilebileceğine yönelik fikir de verdi.

Kamuoyu diyalogu, açık veri topluluğunun ve hükümet sorumlularının KAVE'nin sağladığı geri bildirim konusunda daha derinlemesine özen verildiğini gösterdi.

4. Sonuç

Bugüne kadar, hükümetler tarafından kamuya açık veriler ve veri kullanıcılarının ihtiyaçları arasında bir uyumsuzluk oldu hep. Hükümet bilgi sistemleri, farklı kitlelerin yaratıcı bir şekilde kamu kurumlarıyla etkileşim kurmak için verileri kullandıkları bir alandır. Verilerin arzı ve talebi arasındaki uyumsuzluğu gidermek için daha yakın bir diyalog ve karşılıklı kabul gerekiyor. Bu rapor, KAVE'nin bu diyalogu nasıl gerçekleştirdiğine ve teşvik ettiğine dikkat çekiyor.

KAVE 2016/17 ile edindiğimiz deneyimize dayanarak, üç sorunlu alan teşhis ettik: veri bulmak zor; kullanıcı dostu değil, ve nadiren açık lisanslı. Kamu diyalogu safhasında, KAVE, veri kullanıcılarının ve hükümetlerin sonuçlarla etkileşim içinde bulunmasına, girişleri düzeltmesine ve böylece birbirlerinden sorunun çözümünde rol oynamalarını sağladı. Görüldüğü üzere kamuoyu ile diyalog bu alanların her üçüne doğru ilerlemeyi kolaylaştırabilir ve katılımcılar tarafından bu çalışmaların son derece anlamlı ve önemli oldukları da anlaşılmıştır.

Yine de, kamusal diyalog için ortam yaratmak ve ileriye dönük bir şekilde devam etmek kolay değildir.

Ortaya çıkan sorular şunları içermekte:

- Kimler diyalog sürecine katkıda bulunabilir ve nasıl olur?
- Her paydaş için fayda ne olur?
- KAVE'nin hangi yönleri paydaşlar için önemli?
- KAVE sonuçları en iyi , en anlaşılır nasıl ifade edilmeli? Sunulmalı?

[Bu sorular kullanıcılarımız olmadan cevaplanamadığından sizi, raporumuzu, bulgularını ve diyalog modelinin geleceğini forumumuzda tartışmaya davet ediyoruz!](#)